

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-50-1-2250/13
Sarajevo, 8.10.2013. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 09.10.2013			
Organizaciona jedinica	Kabinetska jedinica	Radni broj	Broj priloga
02-50-6-16	-	-	30/13

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Dom naroda -

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na izaslaničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 65. sjednici održanoj 8.10.2013. godine, utvrdilo je Odgovor na izaslaničko pitanje koje je postavio Dragutin Rodić, izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U privitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja izaslaniku.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-2250/13
Sarajevo, 8.10.2013. godine

Dragutin Rodić, delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici Doma naroda održanoj 15.07.2013. godine, postavio je sljedeće delegatsko pitanje:

U prvih šest mjeseci 2013. godine prema statističkim podacima za uvoz mesa, voća, mesnih preradevina Bosna i Hercegovina je izdvojila preko 177.000.000 KM. Meni je potpuno jasno u kakvoj situaciji se nalazi BiH i koliko je potrebno volje, znanja i htijenja da se iznađu odgovori na mnoga pitanja.

Jedno od tih pitanja jeste prije svega zaštita domaće proizvodnje iz prostog razloga što nam je to velika šansa da pametnom politikom iskoristimo komparativne prednosti s kojima BiH raspolaže u oblasti poljoprivrede, šumarstva, turizma i vodoprivrede. Pitanje glasi:

Koje su to mjere i prioriteti u navedenim oblastima koji se planiraju poduzeti u 2013. godini i način realizacije istih.

Na postavljeno pitanje Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 65. sjednici održanoj 8. 10. 2013 godine, utvrdio sljedeći

ODGOVOR

Oblast poljoprivrede, šumarstva, turizma i vodoprivrede uključujući podsticaje, politike i resurse je u isključivoj nadležnosti entiteta. Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH u tim oblastima ima koordinirajuću ulogu i preduzima aktivnosti u skladu sa važećim propisima i nadležnostima.

U skladu sa članom 36. Poslovnika o radu Savjeta ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), radi informisanja članova Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, te donošenja zaključaka na prvoj narednoj sjednici, Ministarstvo je pripremlilo redovan Izvještaj o realizaciji Prijedloga mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambenoj industriji Bosne i Hercegovine.

Ovim, po redu petim Izvještajem daje se pregled izvršenih mjera i preduzetih aktivnosti u cilju implementacije onih za čiju je realizaciju potreban duži vremenski period. Utvrđivanje tačnog broja realizovanih mjera predstavlja složen proces, uslovljen različitim rokom ostvarenja usvojenih mjera i njihovom prirodom

implementacije. Aktivnosti koje su obrađene u V Izvještaju odnosi se na period od druge polovine 2012. godine do kraja maja 2013. godine, a isti je sačinjen na osnovu zbira pojedinačnih izvještaja svih nadležnih institucija. Njegova uloga ogleda se u mogućnosti redovnih praćenja i procjene realizacije usvojenih mjera.

U cilju izrade sveobuhvatnog izvještaja, dostavljene su informacije o daljem postupku realizacije mjera prema utvrđenom redosljedu (25 mjera) i zaduženim nadležnim institucijama za njihovu implementaciju.

Sektor poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja je na osnovu Plana aktivnosti za 2012 i 2013. godinu, aktivnosti na kontinuiranom praćenju realizacije mjera uvrstio u svoje redovne aktivnosti u skladu sa Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08), a imajući u vidu ciljeve (čl. 4), okvirne mjere politike u poljoprivredi i ruralnom razvoju (čl.5), nadležnosti Ministarstva (čl. 7), monitoringa i evaluacije (čl. 22) kao i druge programske i strateške aktivnosti koje se odvijaju u okviru sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja (čl. 2).

Komisija za spoljnu trgovinu i carine Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je na 19. sjednici održanoj 06.11.2012. godine usvojila predmetne dokumente koji su na 39. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH održanoj 18.12.2012.godine razmatrani, kada je usvojen i zaključak sadržan u Mišljenju Komisije za spoljnu trgovinu i carine koji glasi: „Zadužuje se Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH da:

- izvrši reviziju mjera za poboljšanje uslova poslovanja u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji, te da u okviru sljedećeg izvještaja sačini pregled mjera čija je realizacija u toku,
- dodatno razradi prijedloge mjera koje će, s ciljem povećanja prihoda, uticati na izradu poboljšanja politika u poljoprivredi, efikasniju kontrolu i pregled uvozne robe, povećanje spoljnotrgovinske razmjene, a posebno tradicionalnih bosanskohercegovačkih prehrambenih proizvoda.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je, na osnovu poslaničke inicijative i zaključka sa 36. sjednice Parlamentarne skupštine BiH održane 22.11.2012. godine, pripremlilo „**Plan aktivnosti zaštite domaće proizvodnje u kontekstu primjene sporazuma CEFTA**“.

Planirane aktivnosti su koncipirane u vidu sljedećih mjera:

1. Izrada proizvodno potrošnih bilansi, uključujući i spoljnotrgovinske bilanse, za glavne poljoprivredne proizvode: žitarice (pšenica i kukuruz); voće (jabuka, šljiva, kruška, breskva, jagode, maline i grožđe); povrće (krompir, paradajz, kupus, krastavac, luk, paprika, salata i lubenica), te za glavne proizvode animalnog porijekla: mlijeko i mliječni proizvodi, jaja, meso i mesoprerađevine i med po zemljama porijekla i zemljama trgovine;

Zakonodavne aktivnosti

1. Izmjena i dopuna Zakona o akcizama uvođenjem diferencirane stope kod onih proizvoda gdje je to, u skladu sa EU praksom, moguće
2. Uvođenje mjere „plavog dizela“ kroz izmjenu i dopunu Zakona o akcizama u cilju oslobađanja repromaterijala od dodatnih dažbina
3. Redukcija i eliminacija postojećih carinskih kvota za meso iz trećih zemalja
4. Implementacija „higijenskog paketa“ kao ključne aktivnosti u stvaranju uslova za izvoz proizvoda životinjskog i biljnog porijekla utvrđenih Mapom puta
5. Ukidanje ili smanjenje administrativnih troškova i taksu koji se naplaćuju izvoznicima poljoprivrednih proizvoda prilikom pripreme za izvoz kroz izmjene i dopune Zakona o administrativnim taksama i drugih propisa, uključujući veterinarski certifikat za izvoz
6. Zadržati postojeći nivo zaštite u trgovini poljoprivrednim proizvodima sa Evropskom unijom tokom pregovora o Protokolu o proširenju (Dodatni protokol)
7. Izmjena i dopuna Zakona o politici direktnih stranih ulaganja
8. Izmjena seta zakonodavstva u cilju olakšanja započinjanja poslovanja u poljoprivredi i prerađivačkoj industriji
9. Usvajanje zakonodavnog okvira potrebnog za razvoj i jačanje organske proizvodnje u Bosni i Hercegovini
10. Usvajanje pravilnika o kvalitetu proizvoda, označavanje i etiketiranje roba (uključujući i svježe meso), i robnim deklaracijama

Administrativne mjere:

1. Uvođenje tržišnih standarda kvaliteta u skladu sa evropskim i OECD standardima za voće i povrće, žitarice, meso i mlijeko i dr.
2. Definisane i klasifikacija proizvoda biljnog i životinjskog porijekla koja se u carinskoj tarifi vodi pod „ostalo“
3. Osiguranje zaštite domaće proizvodnje uspostavljanjem efikasnog sistema u okviru Sporazuma CEFTA i drugih međunarodnih ugovora
4. Donošenje nove odluke o mjerama zaštite domaće proizvodnje u oblasti poljoprivrede
5. Potpisati Protokole o međusobnom priznavanju i prihvatanju dokumenata izdatih od akreditovanih laboratorija i drugih tijela, uključujući i sporazume o saradnji u oblasti poljoprivrede, veterinarskoj i fitosanitarnoj saradnji sa zemljama CEFTA sporazuma, sa kojima to do sada nije urađeno
6. Jačanje efikasnosti institucija za kontrolu uvoza roba na granici i povećanje njihove odgovornosti

7. Preuzeti i usvojiti standarde Evropske unije o kvalitetu i zdravstvenoj ispravnosti hrane biljnog i životinjskog porijekla u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine

8. Smanjivanje broja bh graničnih prelaza za uvoz roba koje zahtijevaju prisustvo i preglede veterinarske i fitosanitarne inspekcije

Mjere agrarne politike

1. Povećanje iznosa podsticajnih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju u budžetima entiteta, kantona i opština do maksimalno dozvoljenih iznosa propisanih pravilima Svjetske trgovinske organizacije

2. Stvaranje uslova za korištenje predpristupnih fondova u okviru 5. IPA komponente (IPARD)

3. Uvođenje mjera podrške za navodnjavanje kao kontinuirane dugoročne mjere

4. Podržati kooperativni pristup ukрупnjavanja proizvodnje i osiguranje ujednačenog kvaliteta roba proizvedenih na malim posjedima

5. Harmonizacija mjera podrške i sistema plaćanja u poljoprivredi

Ostale mjere

1. Podržati organizaciju i izlaganje domaćih proizvoda na sajamskim manifestacijama

2. Inicirati aktivnosti i podržati mjere za podizanje svijesti kupovine domaćih proizvoda, uključujući i povoljnosti kupovine domaćeg proizvoda posebno budžetskih institucija

3. Osigurati da trgovinski lanci koji posluju u Bosni i Hercegovini budu društveno odgovorni za plasman domaćih roba

Premda je primarna nadležnost ovog Ministarstva u donošenju jedinstvene vanjskotrgovinske politike u skladu sa koordinirajućom ulogom sa nadležnim entitetskim ministarstvima za poljoprivredu, u oblasti donošenja jedinstvenog stava proizašlog iz agrarnih politika donesenih na nivou entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Ministarstvo do juna ove godine nije zaprimilo niti jedan službeni akt od gore navedenih nadležnih institucija koji bi mogao rezultirati jedinstvenom vanjskotrgovinskom politikom u oblasti poljoprivrede.

Ministarstvo u kontinuitetu preduzima aktivnosti koje se odnose i na rješavanje ove problematike, uključujući:

- Koordinaciju sa nadležnim entitetskim institucijama: entitetskim ministarstvima poljoprivrede i Odjelom za poljoprivredu Brčko Distrikta, te Spoljnotrgovinskom komorom kako bi se definisale grupe proizvoda i razmotrila trenutna situacija u sektoru poljoprivrede;

- Kontinuiranu saradnju i koordinaciju sa entitetskim ministarstvima poljoprivrede i Brčko Distriktom, jer se svaka mjera priprema i donosi uz mišljenje entiteta, pa u tom smislu ovo Ministarstvo jeste nadležno za vanjskotrgovinsku politiku, ali ne može samostalno da donosi jedinstvene mjere bez odgovarajuće saglasnosti entiteta;
- MSTEEO u okviru nadležnih sektora: Sektor poljoprivrede, prehrane, šumarstva i ruralnog razvoja, Sektorom za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja – Odsjek za vanjskotrgovinsku politiku, kontrolu i zaštitne mjere, Sektor za carinsku politiku i tarife i Sektor za međunarodnu trgovinu će kontinuirano pratiti realizaciju aktivnosti iz svojih nadležnosti i predložiti stav Ministarstva o svim mogućnostima, ali i ograničenjima radi eventualnog uvođenja sezonske zabrane uvoza.
- Nakon usvajanja Plana aktivnosti zaštite domaće proizvodnje u kontekstu Sporazuma CEFTA (gore navedenog) predložiće se i naredni koraci u implementaciji ovog dokumenta, a koji uključuju:

-Aktivirati rad Tehničkog tima za zaštitu poljoprivredne proizvodnje uz uvažavanje stavova udruženja za zaštitu potrošača na konstantna upozorenja o značajnom povećanju cijena hrane, a koje bi se direktno mogla još više odraziti na kućne budžete kod uvođenja bilo kojih carinskih ili drugih opterećenja na uvozne proizvode

-Izraditi proizvodno potrošne i vanjskotrgovinske bilanse (uvoz-zvoz) za poljoprivredne proizvode (2009-2012. godina) i procjene koje se odnose na štete nastale usljed vremenskih nepogoda tokom prethodnih godina, a naročito 2012. godine u poljoprivredi (proizvodnja). Bilansama obuhvatiti pojedinačno poljoprivredne proizvode grupisane po kategorijama.

-Analizirati podatke proizvodno potrošnih bilansi i uvozo-izvoznih bilansi poljoprivrednih proizvoda za period 2009-2012.godina zasnovane na modernim metodologijama, uz tehničku pomoć međunarodnih institucija (FAO, WB, EU, USAID, SIDA i dr.);

-Pristupiti izradi strategije za sigurno snabdjevanje hranom u Bosni i Hercegovini.

U proteklom periodu ovo Ministarstvo je dobilo tehničku pomoć od FAO u izradi Nacrta Akcionog plana za razvoj strategije za sigurno snabdjevanje hranom u Bosni i Hercegovini što je i obaveza članica UN na ispunjenju Milenijskih ciljeva do 2015. godine u oblasti obezbjeđivanja dovoljnih količina hrane. Jedan od glavnih ciljeva je i smanjenje broja gladnih za pola do kraja 2015. godine.

Nacrtom Akcionog plana obuhvaćene su analize poljoprivredne proizvodnje u Bosni i Hercegovini kao i potrebe stanovništva prema metodologijama koje su razradili eksperti FAO. Akcioni plan je prvi korak u izradi sveouhvatne strategije za sigurno snabdjevanje hranom koja bi se radila do 2015.

Kako je navedeno i u samom Akcionom planu stanje u poljoprivrednom sektoru, kakvo je trenutno, rezultat je tri grupe ograničenja za postizanje održivog i sigurnog snabdjevanja hranom u Bosni Hercegovini:

1. stagnacija u razvoju proizvodnosti domaće poljoprivrede te niska produktivnost i konkurentnost sektora za proizvodnju i preradu hrane,
2. nedovoljna ponuda dodatnog poljoprivrednog zemljišta i izvora vode, što znači da bi poljoprivrednici morali investirati u okrupnjavanje posjeda, melioraciju i drenažu i/ili sisteme za navodnjavanje,
3. loše stanje i nedovoljna razvijenost tržišta poljoprivrednih proizvoda i infrastrukture za njihovo plasiranje, i nepovoljno pozicioniranje poljoprivrednika u lancu vrijednosti. Intervencije na tržištu su slabe, neorganizovan otkup kroz robne rezerve kako bi se omogućio interventni otkup u periodu niskih cijena na domaćem tržištu, neorganizovanost proizvođačkih grupacija da iznalaze mogućnosti na izlazak na nova tržišta, izvan lokalnih zajednica ograničenog.

Kao veoma bitnu aktivnost koju je realizovalo ovo Ministarstvo ističemo potpisivanje Protokola o uspostavljanju komandnog lanca kojim se zadovoljavaju uslovi za izvoz mlijeka i proizvoda od mlijeka porijeklom iz BiH u Evropsku uniju u skladu sa članom 4. Uredbe 605/2010. Predmetni protokol su, u svrhu ispunjavanja preostalih uslova za izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda na tržište Evropske unije potpisali ministri Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH.